Kviinilän kotiseutumuseo
Hailuoto

Vauriokartoitus
26.10.2021

Museo- ja tiedekeskus Luuppi

Sisällysluettelo

Johdanto

1. Päärakennus
2. Talli-puoti
3. Navetta
4. Aitta (vaateaitta)
5. Aitta
6. Suola-aitta
7. Sauna
8. Puimala/ kalustovaja
9. Masiinahuone
10. Riihi ja lato
11. Kuivaamo
12. Kuivaamo
13. Verkkoaitta
14. Verkkoaitta (oik. puoleinen)
15. Venevaja
16. Torppa
17. Navetta
18. Sauna
19. Paja
20. Aitta
21. Aitta
22. Aitta
23. Lato
24. Tuulimylly

Korjaustarvetaulukko

Vauriokartoitus

Kniivilä
Hailuodon kotiseutumuseo
Marjaniementie 20 Hailuoto.
Kiinteistö tunnus: 72-401-73-38

Johdanto

Tämä vauriokartoitus esittelee Kviinilän 24 rakennusta ja niiden vaurioita.

Rakennuksia on eri aikakausilta 1712–1980- Luvulle. Tilalle kuuluneita alkuperäisiä rakennuksia sekä Hailuodosta siirrettyjä rakennuksia on rakennuskokonaisuudessa.

Kaikissa rakennuksissa on ajan aikaansaamaa luontaista vanhenemista. Tässä raportissa olen eritellyt vanhenemisen ja vaurion.

Vaurioksi määritellään tilanteenmukaisesti kohteet, jotka uhkaavat nopeasti rakennusten ja rakenteiden säilyvyyttä sekä irtainta rakennuksissa. Nämä vauriot myös vaativat nopeasti korjaustoimenpiteitä restauroivaa korjaustapaa noudattaen. Kyseessä on kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset.

Vanheneminen rakennuskannassa on ajantuomaa kulumista ja hitaampi prosessi, joka ei välttämättä vaadi korjaustoimenpiteitä muulloin kuin vanheneminen vaurioittaa rakennusta heikentäen sen rakenteita, jolloin rakennus saattaa tuhoutua. Eli vanheneminen muuttuu vaurioksi pidemmän ajan kuluessa.

Vanhenemista tulee kaikin toimin hidastaa suojaustoimenpiteillä, jotka pyrkivät säilyttämään rakennusten ja rakenteiden alkuperäisiä materiaaleja sekä fasadeja.

Tämä raportti on pyritty tekemään tiiviiksi vaurioiden esilletuonnin osalta rakennuskohtaisesti. Esille tuodaan vauriot sekä niiden korjaustarvetta.

Rakennuskohtaiseen korjausohjeeseen ja tapaan korjata tässä kartoituksessa ei ole puututtu. Korjaukset vaativat oman suunnitelman rakennuskohtaisesti sekä toteutumasta raportoinnin.

Tiedot rakennusten iästä ja niiden alkuperästä nimikkeistöineen on lainattu Maisa Lukkarin tekemästä Hailuodon Kviinilän Museon rakennuskannan inventointikorteista v. 2005.

Oulussa 26.10.2021
Martti Koivumäki,
Restaurointimestari

1.Asuinrakennus v. 1920–1929

Perustus

Lohkokiviperustus. Jaettu jaksottaisen kantaen tasaisesti koko rakennusta. Hyvin tuulettuva rakenne. Ryömintätilassa puutavaraa runsaasti, joka tulisi poistaa.

Kuisti sijaitsee nurkkakiveyksien päällä. Sijainti matalahko kulttuurikerroksen kasvusta johtuen.
Alustan tuulettuvuus heikko.

Runkorakenne

Hirsirakenne, joka koostuu eri aikakausien hirsistä. Nurkkarakenne lyhytnurkka lohenpyrstövarauksella. Hirsikehän koko 6,5x17 m.
Vaakapaneeli laudoitus, joka on maalattu keltaisella sävyllä. Maalipinta kohtalainen.

Kuisti rakorakenteinen, vaakapaneeli laudoitettu. Väri sama kuin päärakennuksen vaakapaneloinnissa. Alimmat seinä paneelit maanpinnan kasvillisuuden kosketuksessa, joten mahdollinen lahovaurioitumismahdollisuus.

Ikkunat

T-karmirakenne.
Maalipinta vielä hyväkuntoinen myös eteläpuolisilla ikkunarakenteilla.

Ovet

Kuistin pariovet
Pariovien käynnissä (toiminnassa) puutteita. Ovien jumiutuminen eri vuodenaikoina kynnykseen havaittavissa.
Maalipinnat hyväkuntoiset

Vesikate

Kolmiorimahuopa kate. Väri punertava.
Kattorakenne kohtalaisessa kunnossa. Vesivuotoja ei näkynyt. Vesikatteen alusrakenne lautarakenteinen.

Piippujen läpivienneissä ei tarkasteluhetkellä havaittu vuotopaikkoja ja eikä vuodon jättämiä jälkiä. Savupiippujen ympärillä kattohuopa vesikatteen pinnasta on asennettu liian lyhkäisesti

savuhormin tiilipintaan ylös nousevaksi, joka voi rakennuksen liikkuessa aiheuttaa vuotomahdollisuuden. Suositus olisi n. 300 mm. Savuhormin pintaan kiinnittäen esim. bitumimassalla.

Savupiiput on varustettu sadehatuilla
Vedenkeräysjärjestelmä eli räystäskourut ja laskuputket on asennettu. Sadevesikaivot ovat puutteelliset.

Tikasrakenteet katolle ovat kunnossa.

Rakennuksen sisätilat

Rakennuksen sisätiloissa on vanhaa rakennetta niin sisustuksen osalta kuin rakenteiden osalta.
Aikakausikerrokset rakenteissa on sovitettu yhteen hyvää rakennustapaa käyttäen.
Havaintoja vaurioista ei huomattu.

Tulisijat

Pirtin uuni/hella on kivirakenteinen ja rappauspinnoitettu. Rappauspinnassa on lieviä halkeamia.

Kamareissa on peltikuoriset pönttöuunit.
Pönttöuunien alaosassa on ruostevaurioitumista, joka kertoo maakosteuden noususta kapilaarisesti pönttöuunien alimpiin tiilikerroksiin.

Vaurio voi olla vanhaa tai hitaasti jatkuvaa. Vaurion syyn selvittäminen ja korjaus olisi pikaisesti paikallaan.

Pihanpuoleisen kamarin lattiaa peittävän muovipitoisen maton poistaminen olisi aiheellista. Lattia ei pääse ”hengittämään” sille ominaisella rakenteellisella tavalla ja pidättää kosteutta maton alaosassa.

Tämä nykyinen rakenne aiheuttaa vaurioitumista lattian kaikissa rakenteissa.
Huoneessa olleet esineet ja vaatteet ovat olleet homeisia. Lattiamaton poisto on tästäkin syystä kiireellinen toimenpide.

Kuvassa kamarin lattia ja pönttöuunissa näkyvä ruostumisvaurio peltikuoressa.

2. Talli

Rakennusvuoden ajoitus 1920. luvulle.

Kaksikerroksinen hirsirakenteisella väliseinällä jaettu kahteen osaan. Rakennuksessa on yläkerta.

Perustus

Luonnonkiviperustus, joka on yhtenäisenä rakennuksen kaikilla seinustoilla. Tuuletusaukkoja ei ole.

Perustus on matalahko tyypiltään.
Perustuskiveys ulottuu hirsiseinän ulkopuolelle. Rakenne kostuttaa alimpien hirsien kiveystä vasten olevaa puuainesta.

Runko

Hirsikehällinen kaksikerroksinen rakennus. Hirsirakennetta on osittain koottu eri rakennuksen hirsikehästä.

Nurkat pitkänurkkatyyppiä. Nurkkahirsistön salvokset kohtalaisessa kunnossa. Hirsipäät maalattu valkoisella maalilla. Rakennus on käsitelty ulkoseinien osalta punaisella dispersiopitoisella maalilla.
Alimmissa kynnyshirsissä on etuseinänpuolella lahovaurioitumista. Väliseinässä vanhaa hyönteistuhoatuhoa. Samoin puojiosan etuseinässä. Tutkimushetkellä oli vaikea todeta tuhoalueen aktiivisuutta, mutta vaatii seurantaa ja toimenpiteitä sen mukaan. Eriste puuttuu kiveyksen ja alimman hirren välistä.

Vauriokorjauksessa tämä tulisi huomioida ja laittaa koivuntuohi perustuskiveyksen ja alimman kivikosketuksessa olevan hirsipinnan väliin.

Lattiat

Lattian lankkupinnat ovat kohtalaisessa kunnossa.
Lattian niskahirsiä ei ole tutkittu.
Lattioiden kuntoa ja mahdollista kosteusvaurioitumista on syytä seurata

Ovet ja ikkunat

Ovet ovat lautarakenteiset. Käyntikorjauksia tehty.
Toimivuus käyntien osalta kohtalainen.
Ikkunat puuosiltaan alkavat olla huoltokunnostusta vailla. Maali alasarjoissa on irtoamassa.

Vesikate

Kolmiorima huopakate. Hyväkuntoinen.

3. Navetta

Rakennusajankohta n.1950-Luvulla. Lato-osa siirretty ja liitetty navettaan jatko-osaksi Välissä välikkötila, joka on rankorakenteinen.

Perustus

Luonnonkiveys perustus navettaosassa ja lato-osassa. Perustus matalarakenteinen lohkokiviperustus. Kulttuurikerroksen kasvu mataloittanut ulkopuolista seinänvierustan kiviperustuksen rakennetta.

Perustuskiveys on tuuletusaukoton rakenne navettaosan kohdalla. Ladon osalla harvaladontainen.

Navettarakennuksen päädyssä on rankorakenteinen pystylaudoitettu pärehöyläkatos.

Runko

Hirsikehällinen pitkänurkka rakenne. Följari tuentoja ikkunoiden välisillä seinäosuuksilla sekä päädyssä.
Ladon seinärakenne pienempää hirsimateriaalia kuin navettaosassa.
Maalaamaton navettaosa. Lato-osa ja välikön ulkoseinät punaista maalia. (Ei keittomaalia)

Vaurioita

Navetan päädyssä on hirsikehässä tapahtunut liikkumista alemmissa hirsikerroksissa. Lasivillaa käytetty tilkelisäyksenä hirsien välissä.
Päätyseinän alimmissa hirsissä, jotka ovat kiveystä vasten lahovaurioitumista. Hyönteisvaurioita alaseinän alueella.

Takaseinän hirsikorjausta ja lasivillarieve.
Takaseinän alahirsiä vaihdettu (kengitetty). Alimman hirren liitos auennut hirren kääntymisestä johtuen.

Ikkunoiden alahirsissä lahovaurioitumista etuseinän alueella. Vaurioita ja niiden etenemistä tarkkailtava. Korjaustoimenpiteet eivät vielä ole ajankohtaisia.

Välipohja

Navettaosan välipohjassa on lahovaurioita katon vuodoista johtuen. Savupiipun ja väliseinän alueella on niskahirsi lahonnut. Vaurio on korjauksessa.

Tuuletusputken ympäristössä on lautarakenteisessa sisäkatossa lahovaurioita.
Välipohjarakenteessa on paikallisia vesivalumakohtia, joissa on laudoituksessa lieviä lahovaurioita.

Välipohjan eristeenä on olkikerros ja muuta eloperäistä materiaalia.

Vesikatto

Pärekate uusittu navetan osuudelle v.2021. Ladon osuus oletettavasti v.2022

Lattia

Lankkurakenteinen. Navettakäytön ajallisesti kuluttama. Lattiaosassa ei lahovaurioitumista pintaosissa.

Ovet ja ikkunat

Ikkunoissa on ollut valkea värisävy. Maalipinta kulunut pois. Puitteiden alasarjoissa alkavaa vaurioitumista samoin puitteiden alakulmissa liitostapitukset irronneet ja auenneet.
Ovissa käyntivikoja.

Päädyn ovi lahovaurioinen. Lukituslaitteet puutteelliset.

Pärehöyläkatos on ladon päädyssä.

Navetan pääty, taka-seinä ja julkisivu

4. Aitta
Vaateaitta, vasen

Rakennusajankohta 1800- luvun loppupuoli.
2- kerroksinen.

Perustus

Perustuksessa on nurkkakiveys. Alimpia laakeita nurkkakiviä ei ole.
Kiveys painunut heikosti kantavaan maaperään.

Runko

Hirsirakenteinen pitkänurkka salvos nurkissa.
Hirsikehä vaurioita hirsissä etuosalla. Runsaasti säistymää eli hirsien syöpynmistä ja kulumista sään pitkäaikaisesta vaikutuksesta hirsipinnassa
Sammakkohirret(käpälät) -lahovikaisia. Perinteisesti etuosaan kuuluva astinlankku puuttuu ja se on korvattu puurakenteisella portaikolla.

Seinähirsissä taskuja, joista on alkanut lahovaurioituminen. Pahimmat vaurioalueet ovat etuseinän alueella ja vasemman sivuseinän alueella (maantienpuolella).

Nurkkahirsien päät ovat osassa nurkkia lahovikaisia. Etuseinän ja vasemman sivuseinän nurkka aukeamassa, joten tukirakenne tulisi asentaa ja koteloida nurkka hirsikorjauksen yhteydessä.
Kaikkien neljän nurkan kotelointi hidastaisi vaurioitumista.

Ovet ja luukut

Ovea ei ole aukaistu (avain puuttuu)
Oven ulkopinnassa alaosan paneloinnissa lahovaurioitumista.

Vesikate

Kolmiorimahuopakate. Katteen kunto välttävä. Reikäisyyttä ei vielä havaittavissa.

Lattiaa ja sisätiloja ei ole tutkittu.

5. Aitta
Maantieltä katsoen kolmas.
Korkein ja suurin aitoista
Vilja-aitta

Ikäajoitus 1800-Luku.

Perustus

Luonnonkivet nurkissa.
Aitan perustusrakenne on patsasperustus.
Aitan perustuksissa painumista johtuen perustuskiveyksen painumisesta maahan.

Runko

Hirsirakenteinen pikänurkkainen rakenne. Etuosassa hirrenpäät muodostavat posket.
Sammakkohirret (käpälähirret) alimpina hirsinä. Etuosassa astinlankku käpälähirsien päällä.

Sammakkohirsien päät ovat lahovaurioituneet samoin astinlankun vaurioituminen on havaittavissa. Porrasrakenne aitan edessä on tiensä päässä.

Seinähirsissä hitaasti eteneviä pintavaurioita säistymää.

Vasemmanpuoleisella sivuseinällä hyönteisvaurioita ja lievää lahovaurioitumista.

Vesikate

Kolmiorimahuopakate (punainen). Huopakatto on reikiintynyt pahoin vasemmalta lappeelta ja oikealla puolella on huopakateen pinnoite kulunut osittain pois. Sen korjauksella eli uusinnalla on kiire aitan ja esineistön tuhoutumisen estämiseksi.

Ovet

Ovi on paneelilautapintainen säistynyt ja oven käynti heikko. Lukon toiminnassa puutteita.

6. Suola-aitta

1800- luvun alkupuolelta
Hirsirakenteinen pitkänurkka salvokset nurkissa.

Perustus

Nurkkakiville perustettu. Puiset patsasjalustat. Rakennuksen perustus on etuosassa hyväkuntoinen ja nurkkakiveys on pysynyt maanpinnalla.

Takaosassa on perustuksessa painumaa ja jalushirsi on maakosketuksessa,

Runko

Seinähirret on käännetty ja niiden kunto ikään viitaten on vielä kohtalainen.

Pitkänurkkasalvoksissa ja hirsien päissä on havaittavissa vaurioitumista (haurastumista).

Vasemmalla puolella aitan etuosassa on nurkka koteloitu hirrenpäiden suojakotelolla.

Oikeanpuoleinen sivuseinä on laudoitettu suojalaudoituksella. Oikealla puolella tulisi myös hirrenpäät suojata koteloimalla. Vaikka vaurioituminen on hitaasti etenevä, on osassa hirrenpäitä puuaines kulunut ja on mahdollista seinähirsien liikkuminen salvoslovien heikon sidoksen vuoksi.

Vesikate

Kolmiorimahuopakate (Punainen)
Huopakate on vielä kohtalaisessa kunnossa.

Ovi

Oven etusarjan painuminen ja vääntyminen hankaloittaa oven käyttöä ja muutenkin se vaikuttaa rakennuksen julkisivuun häiritsevällä tavalla.

Samoin luukku aitan yläosassa etuseinän puolella. Luukku on etuosastaan painunut lievään vinoneliömuotoon. Lukko ovessa on vaurioitunut ja se tulisi korjata.

7. Sauna

1940–50-luku

Hirsi /rankorakenne. Vaalalaudoitus panelointi.

Perustus

Luonnonkivinen perustus. Saunaosan lattia valettu. Perustus matala ja kulttuurikerros kasvanut, joten peittää osan perustusta.

Runko

Saunaosassa hirsikehä, joka verhoiltu vaakapanelilla yhtenäiseksi eteisen ranko-osan kanssa.
Saunaosassa alimmissa hirsissä runsaasti lahovaurioita etenkin päädyssä. Hyönteistuhoja kostuneissa alimmissa hirsikerroksissa.

Oviseinän paneloinnin pullistunut alaosastaan ulospäin eteisen osalla. Ovenalushirsi (kynnyshirsi) lahovaurioinen.

Vesikatto

Kolmiorimahuopakate. Kohtalaisessa kunnossa.
Lehtipuu saunan vieressä roskaa runsaasti lehtijätteellä vesikaton pintaa.

Tulisijat

Savupiipun pään kruunu purkautumassa. Sadehattu piipunpäästä puuttuu.

8. Puimahuone: kalustovaja

1930–40-Luku

Perustus

Luonnonkiviperustus. Nurkkakiveyksellinen ja seinäalueiden välissä harva tukikiveys.
Perustus matala. Painunut. Päädyssä puimakonekatos.

Runko

Rankorakenne. Pystylaudoitettu. Puimakonekatos avoseinäinen runkotolpin varustettu.
Pariovet sivuseinillä. Seinärakenne pystylaudoituksen osalta alaosastaan paikoin lahovaurioinen maantienpuoleiselta rakennusosuudelta.
Pystyrunko kohtalaisessa kunnossa. Alajuoksuparrussa muutamia pienehköjä lahovaurioita peruskiveystä vasten olevissa pinnoissa.

Vesikate

Profiilipelti / Pärekate. Pärekate on heikkokuntoinen ja alkaa olla kiireisen uusimisen edessä.
Loiva puimakoneen katos päädyssä on pärekatteen osalta jo uudistamisen tarpeessa.

Ovet

Ovien käynnit toimivia. Saranoissa ja lukoissa huollon tarvetta.

9. Masiinahuone

1930–1940-luku. Alkuperäistä ikää ei tiedossa. Vanhat hirsiseinärakenteet kasattu uudelleen. Kaksi huoneinen.

Perustus
Nurkkakiveys ja sivuseinien välituentakivet.

Seinät
Vanhat uudelleen kootut hirsiseinät. Rakennuksen päädyssä hirsiseinä korvattu pystylaudoituksella. Seinissä pahoja lahovaurioita katonalushirsissä. Vanhaa sekä toiminnassa olevaa hyönteistuhoa takaseinässä sekä tuhoalueita muissakin rakennuksen seinäosissa. Lahottajasienikasvustoa ylimmissä hirsikerroksissa sisäpuolella. Hirsissä säistymää ja korjauspaikkoja runsaasti.

Vesikate
Olkikate painopuinen malli. Olkikate on lahonnut ja ei toimi enään tehtävässään. Painopuut lahonneet ja pudonneet osittain pois katolta.
Katon kannakkeena olevat niskat ja ruodepuut ovat lahovaurioituneet.
Korjauksella kiire niin katon osalta kuin hirsiosan lahovaurioiden osalta.

Lattia
Huonokuntoinen lankkulattia.

Ovet
Ovet käynniltään kunnossa.

10. Riihi ja lato

1800- Luvun loppu. Siirretty rakennus.

Perustus

Luonnonkivi perustus. Nurkkakiveys sekä välikiveykset sivuseinien alueilla. Perustuskiveys matalahko. Kulttuurikerroksen kasvua ympäristössä. Maanpinnan muotoilu olisi ajankohtainen.

Runko

Riihiosa hirsirakenteinen. Päällystetty pystylomalaudoituksella sivuseinän osalta. Pitkänurkkainen. Nurkat koteloitu. Välikkö etuosasta seinätön. takaseinä laudoitettu. Lato-osa pyöröhirsirakenteinen. Koirankaulasalvokselliset nurkat.
Riihen hirsiseinissä sisäosassa aktiivista hyönteistuhoa.

Vesikatto

Vesikate vaihdettu v. 2005 inventoinnin jälkeen lautakatteeksi.

Lautakate on tehty vaatimattomilla laudoituksen vesiurilla. Laudoitus vääntynyttä. Lautakatto vuotaa tuulisilla vesisadepäivinä.

Ovet ja luukut

Ovet ovat riihen päätyseinässä liukuovi tyyppiset. Ovet on vaikeat aukaista ja sulkea. Liukukourut ylä- ja alaosassa ovea ovat heikosti kiinni seinärakenteessa sekä ovi ottaa tiukasti kiinni hirsiseinään.

Lato-osaan pääsee päädystä, mutta esinetavaraa on esteenä lattioilla.

Pääsy riiheen on esteellinen. Olkea on joka puolella riihen lattialla. Pienjyrsiöiden pesiä ja jätöksiä on paljon. Siistiminen ja tavaroiden järjestely on ajankohtaista.

Pihan ja ympäristön kasvillisuutta on syytä leikata sekä poistaa puuntaimisto rakennuksen lähiympäristöstä.

11. Kuivaamo

1900- Luvun alkupuoli. Siirretty rakennus

Perustus

Luonnonkivinen tiivisladontainen. Nurkkakivet tyynykivineen.

Runkorakenne

Hirsirakenne. Pitkänurkkainen salvos.
Hirsiseinien tuentaa vahvistettu nurkkien läheisyydessä följarituennalla. Följarit myös etuseinässä

johtuen yleisesti oviaukon suurentamisesta, jolloin alkuperäiset karapuut menetetään.

Hirsiseinissä runsaasti aktiivista hyönteistuhoa, joka jatkuu mahdollisesti aktiivisena.

Perustuskiveystä vasten olevat alimmat hirret lahovaurioisia kiveystä vasten olevista pinnoistaan. Tuohitus puuttuu puun ja kivenvälistä.
Kaksitaitteinen yläpohja

Vesikattorakenne.
Kolmiorimahuopakate. Kate on vanha, mutta toimiva. Vuotopaikkoja ei havaittu.
Lattia

Betonilattia

Ovet ja luukut

Käynti kunnossa. Ovet hyväkuntoiset. Samoin yläkerran luukku

Portaana oviaukon edessä lahoja hirsiä. (vaarallinen!)

Ympäristö
Puuntaimien ja vesakon kasvua sekä heinäkasveja seinänvierustoilla. Vesakon poisto ja kasvuston niitto aiheellinen toimenpide

12. Kuivaamo

1900- Luku. Siirtorakennus

Perustus

Luonnonkivinen tiheäladontainen. Nurkkakivet ja tyynykivet. Perustus matalahko. Kulttuurikerros kasvanut kiinni alimpiin hirsikertoihin.
Takaosassa pulpettikattoinen katos kuivuriuunille.

Vesakko kasvaa perustuksen vierustoilla.

Runkorakenne

Hirsirakenteinen. Pitkänurkkasalvos

Tehty yksikerroksinen poistamalla yläpohja.
Etuseinässä följarit tukemassa ja korvaamassa suurennetun oviaukon myötä menetettyä karatuentaa.

Etuseinän alimmat hirret ovat lahovaurioituneita. Vasemmassa nurkassa lahovikaa alimmassa hirsikerroksessa.

Sivuseinien alahirsissä lahovikaisia alueita perustuskivien kosketuspinnoissa

Pitkänurkat ovat etuosassa sään kuluttamat ja sidonta puutteellinen. Kotelosuojaus olisi aiheellista.

Etuseinässä voimakasta säistymää.
Sisäseinissä aktiivista ja vanhaa passiivista hyönteistuhoa runsaasti.

Sivuseinä vasemmalla puolen ylähirsissä ja takaseinän ylähirsissä palovaurio.

Vesakkoa ja heinävartista kasvustoa seinänvierellä runsaasti, joka pitäisi poistaa.

Lattia

Betonilattia, jossa monttu kuivurikoneikolle.

Vesikattorakenne

Vesikatteena aluslaudoitteen päällä kolmiorimahuopakate.

Kate on iäkäs, mutta toimiva. Havaintoja vuodoista ei ollut.

Ovet ja luukut

Ovien käynti on toimiva. Porrasaskelmana hirsiä, jotka ovat maata vasten ja alkaneet lahoamaan.

Oikeanpuoleisen verkkoaitan sisäseinää

13. Verkkoaitta

1800-Luvulta. Siirretty museolle 1990-luvun aikana

Perustus

Nurkkakiveys. Osittain painunut maahan. Aitta on hieman ”nokallaan”.

Runkorakenne

Hirsirunkoinen pitkänurkka salvos. Osassa hirsikehää käännettyjä hirsiä. Otsa-aitta tyyppi.
Alimpina sammakkohirret, jotka ovat nurkkakivien päällä. Patsaspalikat ja perustahirsi puuttuu.
Aitan poskien hirsipäissä ajantuomaa vaurioitumista, joka on hitaasti edennyttä vaurioitumista.
Sivuseinä ja takaseinä suojattu pystyyn asennetulla lomalaudoituksella.Aitan sisäseinissä hyönteistuhoja, joka on aktiivista. oikeanpuoleinen sisäseinä pahimmassa tilassa.

Vesikattorakenne

Olkikatto. Pitkittäisesti asennetuilla malkapuilla painotettu.
Olkikatto on huonokuntoinen ja alkaa olla uusimisen tarpeessa. Samoin katonalus ruoteissa on lahovaurioitumista havaittavissa.

Ovet ja luukut

Ovessa puinen koppalukko, joka ei toimi. Uudempi lukitus asennettu oveen. Oven käynti kunnossa.

14. Verkkoaitta: oikeanpuoleinen.

Rakennettu 1800-luvulla.
Siirretty 1990-luvulla museolle.

Perustus

Nurkkakiveys. Hirsikehällinen perustus.

Runkorakenne

Hirsirunkoinen. Sammakkohirret (käpälät) alimpina hirsinä hirsikehässä. Aitan sivuseinät jatkuvat poskina etuosassa. Otsa-aitta tyyppi. Nurkissa pitkänurkkasalvokset.

Alimmissa sammakkohirsissä aitan etuosassa hirsien vasen pää lahonnut pois ja oikeassa päädyssä on pitkälle edistynyt vaurio. Följarit sivuseinissä.
Hirsikehän pitkänurkkasalvoksissa hirsien päät huonokuntoiset. Päät tulisi välittömästi suojata ja asentaa följarituki sisänurkkiin. Sivuseinän hirsissä lahotaskuja. Aitan sisäpuolella hyönteistuhovaurioita sekä sisäseinässä oikealla puolella lahottajasienikasvustoa.

Vesikattorakenne

Uralautakate. matalalla urituksella varustetut laudat. Huonokuntoinen. Useita vuotopaikkoja.
Ruoteissa lahovaurioita. Vesikaton uusinta alusrakenteiden korjaus huomioiden alkaa olla ajankohtaista.

Lattia.
Haljas ja lankkurakenteinen.

15. Venevaja

Rakennusvuosi 1990-Luku.

Perustus

Nurkkakiviperustus. sivuseinien osuudella välituentakiveystä.
Avoin tuulettuva rakenne.

Runkorakenne

Pyöröhirsi koirankaulasalvos nurkissa.

Vesikattorakenne

Lomalautarakenteinen
Katto huonokuntoinen ja vuotaa. Korjaus kiireellinen.

16. Torppa

Rakennusvuosiajoitus 1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku. Siirretty rakennus.

Perustus

Luonnonkiviperustus. Nurkkakiveys ja täyttökiveys seinäalueella. Perustus on matala rakenteinen ja ilma-aukot puutteelliset. Kulttuurikerroksen kasvua perustuksen ympäristössä.

Runkorakenne

Hirsirakenteiset pitkänurkkasalvokset. Kaksihuoneinen. Rankorakenteinen eteinen. Vuorattu pystylomalaudoituksella.

Yläpohja

Huonetilassa yläpohjassa vesivalumajälkiä. Homeenhaju voimakasta. Yläpohjan ullakkotilassa lasivillaeriste ja roskaa ym. jätettä. Vesikattovuodoista kostuneet lasivillat ja ym. roska pitäisi poistaa.

Lattiat

Rossipohjalattiat. Eteisessä eristämätön lautalattia.

Vesikaterakenne

Kolmiorimahuopakate. Kate on vanha. Katteessa on havaittavissa murtumia ja pieniä vuotoalueita.

Tulisija

Hella-leivinuuni yhdistelmä. Rakenteet huonetilassa kohtalaisessa kunnossa. Uuni ei käytössä.

Ovet ja ikkunat

Ovet kohtalaisessa kunnossa. Ikkunat huonokuntoiset. Avaaminen hankalaa mm. tuuletusta varten. Ikkunoiden kunnostus ajankohtaista. Puitteiden alasarjoissa alkavaa vaurioitumista. Karmien kunnostus ja huolto ajankohtaista.

17. Navetta

1930–1940. luku.

Perustus

Luonnonkivinen. Nurkkakivet ja seinäalueilla välikiveys. Perustus matala. Kulttuurikerroksenpeittämä osittain.

Runkorakenne

Hirsirakenteinen pitkänurkkainen navettaosa. Lato-osa rankorakenteinen. Pystylaudoitettu.
Runkorakenne toimiva ja kunnossa.

Lattiat

Navetan lattia maalattiatyyppinen. Lato-osassa lankku/lautalattia

Vesikate

Kolmiorimahuopakate
Kate on uudehko ja hyväkuntoinen. Asennettu 1990-luvulla.

18. SAUNA

1900-luvun alkupuoli

Perustus

Luonnonkivinen perustus Nurkkakivet. Välikiveystä

Runkorakenne

Hirsirakenne. Pitkänurkka salvokset.
Saunan nurkkien salvoksissa kulumisvaurioita.

Lattia

Maalattia. lautarakenteinen kevytrakenne.

Vesikattorakenteet

Lautakatto. Huonokuntoinen. Vuotaa sateella. Vesikatteen lautarakenne uusittava mahdollisimman pian uralautakatteeksi.

19. Paja

1878- vuodelta. Siirtorakennus

Perustus

Luonnonkiviperustus.
Nurkkakiveys. Välitäyttö /tukikiveys asennettu koko rakennuksen alle.
Matala perustainen. Kulttuurikerroksen kasvua perustuskiveyksen alueella. Maanmuotoilu poispäin viettäväksi olisi korkea-aika toteuttaa.

Runkorakenne

Lahovaurioita oviaukon yläosassa. ja ahjon kohdalla sivuseinässä.

Lattia

Maapohja lattia.

Kattorakenne

Uralautakatto. Katto huonokuntoinen ja vuotoalueita useassa kohdassa.
Homekasvustoa sisäpuolella.

20. Aitta

1800-luku. Siirretty rakennus.

Perustus

Nurkka/aluskivirakenne ja puurakenteinen kehä. Takaosasta painunut maahan.

Runkorakenne

Hirsirakenne. Pitkänurkkasalvokset
Patsasjalustainen. Sammakko(käpälähirret)
Sammakkohirret päistään lahonneet aitan etuosassa.
Vasemmalla puolella patsasjalustassa lahovaurioita.

Oikealla puolella hirsikehässä lahotaskuja ja hyönteistuhoja. Puskien hirrenpäissä lahovaurioita sekä säistymää. Jalustassa vinotukirakenteita, jotka ovat heikosti kiinnitettyinä. Maali hilseilee irti ulkoseinäpinnasta. Osa seinistä suojattu pystylaudoituksella.

Lattia

Lankkujen päissä lahovaurioita. Sisällä rakennuksessa lankkulattia kunnossa

Kattorakenne

Huopakate, jonka päällä riukuja asennettu jäljittelemään tuohimalkakaton malkapuita.

21. Aitta

1700–1800- luvun vaihde. Siirretty rakennus.

Perustus

Nurkkakivellinen rakennus. Patsasrakenne puuttuu. Sammakkohirret nurkkakivien päällä.

Runkorakenne

Hirsirakenteinen. Pitkänurkkarakenteiset salvokset. Pitkänurkkasalvokset typistetty ja koteloitu.
Alahirsissä vaaleaa suolahärmää toisessa ja kolmannessa hirsikehässä vasemmalla puolella alaosassa lahovaurio pintaosassa. Vanhaa hyönteistuhoa.

Kattorakenne

Vaakahuopakermi. Kattohuopa vanhaa, mutta ei reikiintynyt.

Ovet

Ovien lukot ruosteisia ja avaaminen vaikeaa. Lukot tulisi rasvata vähintään kerran vuodessa.

22. Aitta

1700–1800 luku. Siirretty rakennus.

Perustus

Nurkkakivet. Patsasrakenne puuttuu. Sammakko(käpälähirret) nurkkakivien päällä.

Runkorakenne

Hirsirakenteinen. Pitkänurkkasalvosrakenne.
Etuosassa aittaa lovetut posket, jotka ovat päädystään vaurioituneet (säistyneet)
Följari tuennat etu ja takaseinän osalla.
Nurkat koteloitu. Laudoitettu pystylomalaudoituksella etuseinän alaosaa lukuun ottamatta.
Seinähirsissä lahovikoja.

Kattorakenne

Pärekate. Alla ruoteina järeät haljaspuut harjansuuntaisena.
Pärekate alkaa olla tiensä päässä.

Ovet

Ovet kunnossa, mutta aukaisu vaikeaa. Riippulukot ruosteisia. Lukot tulisi rasvata vähintään kerran vuodessa. Samoin saranat.

23. Lato

Ei kuvaa.
1990-Luku
Rakennettu laakakuivurin säilytystä varten

Perustus

Nurkkakiviperustus;

Runko

Pyöröhirsi. Koirankaulasalvokset nurkissa
Vesikatteena profiilipelti

24. Tuulimylly

Seinässä vuosimerkintöjä 1712 ja 1885. Dokumentoitua rakennusvuotta ei tiedossa.

Perustus

Perustuskivet tuulimyllyn jalustan alla.
Painuneet maahan ja jalustan kiveys heinittynyt

Jalusta

Hirsirakenteinen ns. varvastyyppinen jalusta. Hirsissä salvos ainoastaan kääntötukin ympäröivässä osassa.
Jalustassa lahovaurioita varpaissa. Vaurioituminen jatkuu nopeasti, mikäli heinä ja sammalkasvustoa ei niitetä ja poisteta jalustan ympäristöstä.

Myllyosan runko

Hirsirakenteinen pitkänurkkasalvoksilla varustetut nurkat. Seinät ja nurkat peitetty pystyyn asennetulla laudoituksella.

Siivet

Siivistä ulommaiset, armit katkenneet ja siivet pudonneet maahan. Siipitukissa lahovikaa ulkopuoleisissa osissa siipiarmien ja läpivientien kohdalla sekä siipitukin päässä.

Vesikaterakenne

Uralautakatto. Katto huonokuntoinen ja vuotaa.
Kattomalli: Mansardikatto

Portaat

Lankkurakenteiset. Puuosat alkaneet lahota. Portaat vaaralliset käyttää.

Ovi

Lukko vaikea avata. Lukko vanha sepäntekemä malli ns. koppalukko.

Lisäksi:

Tuulimyllyn koneiston osat ovat lähes kaikki tallessa.

KNIIVILÄ HAILUOTO VAURIOKARTOITUS			
1. ASUINRAKENNUS	**Hätäapu**	**2022-2025**	**2025-2030**
Perustukset			
Alapohja	Kamarin lattia	puumaterian poisto	
Seinät		Maalaus	
Yläpohja			
Vesikate			Huopakate
Ovet ja ikkunat			Ikkunat
Tekniikka		Ulko-ovi lukko	
2.Talli			
Perustukset		Maanpinnan muotoilu	
Alapohja		Kunnon seuranta	
Seinät			
Yläpohja			
Vesikate			
Ovet ja ikkunat		Ikkunoiden maalipinta	
Tekniikka			
3.Navetta			
Perustukset		Perustuksen ympäristö	
Alapohja			
Seinät		Sääsuojaus takaseinään	
Yläpohja	Lahovauriokorjaus		
Vesikate		Toimenpide käynnissä	
Ovet ja ikkunat		Ikkunakorjaus	
Tekniikka			

4. Aitta			
Perustukset		Perustuskiveys	
Alapohja			
Seinät		Hirsikorjauksia. Suojaus	
Yläpohja			
Vesikate			Huopakate
Ovet ja ikkunat		Käynti+korjaus	
Tekniikka			
5. Aitta			
Perustukset		Perustuskiveys	
Alapohja			
Seinät		Patsasperustus hirret	Seinäsuojausta
Yläpohja			
Vesikate	Huopakate		
Ovet ja ikkunat		Käynti+ korjaus	
Tekniikka			
6.Suola-aitta			
Perustukset		Jalushirsi	
Alapohja			
Seinät		Hirsikorjaus	
Yläpohja			
Vesikate		Huopakate	
Ovet ja ikkunat	Oven käynti+puuosat		
Tekniikka			

7.Sauna			
Perustukset	Ympäristön vedenohjaus		
Alapohja		Lattiakorjaus	
Seinät		Lahovauriokorjaus	
Yläpohja			
Vesikate		Puhdistus	
Ovet ja ikkunat			Ikkunakorjaus
Tekniikka		Savuhormi	
8. Puimahuone			
Perustukset		Ympäristön vedenohjaus	
Alapohja			
Seinät			Tarkkailu. Runko
Yläpohja			
Vesikate	Pärekate		
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka			
9.Masiinahuone			
Perustukset		Ympäristön vedenohjaus	
Alapohja	Lahovauriot		
Seinät	Lahovauriot		
Yläpohja			
Vesikate	Olkikatto+ rakenteet		
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka			
10. Riihi ja lato			
Perustukset	Maanpinnan muotoilu		
Alapohja	Siivous		
Seinät		Hyönteistuhot?	
Yläpohja			
Vesikate		Lautakate ohjeen mukaisesti	
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka			

11.Kuivaamo			
Perustukset		Kasvuston niitto	
Alapohja			
Seinät		Hyönteistuhoja. Lahovauriot	
Yläpohja			
Vesikate			Vesikate
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka			
12 Kuivaamo			
Perustukset		Maanpinnan muotoilu	
Alapohja			
Seinät		Lahovauriot , Hyönteistuhot	
Yläpohja			
Vesikate			Vesikate
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka		Ruostunut koneisto	
13. Verkkoaitta			
Perustukset		Maahan painuneet	
Alapohja			
Seinät		Hyönteistuhot	
Yläpohja			
Vesikate	Uusittava		
Ovet ja ikkunat			
Tekniikka			
14. Verkkoaitta			
Perustukset			
Alapohja			
Seinät		Lahovauriot	Suojaukset
Yläpohja			
Vesikate	Uusittava		
Ovet ja ikkunat		Ovi	
Tekniikka			

15. Venevaja			
Perustukset			
Alapohja			
Seinät			
Yläpohja			
Vesikate	Uusittava		
Ovet ja ikkunat		Ovet	
Tekniikka			
16. Torppa			
Perustukset	Kulttuurikerros	Ilma-aukot	
Alapohja			
Seinät			
Yläpohja	Eristeen poisto		
Vesikate		Vesikate	
Ovet ja ikkunat		Ikkunakorjaus	
Tekniikka		Tulisijat	
17. Navetta			
Perustukset		Kulttuurikerros niitto	
Alapohja			
Seinät			
Yläpohja			
Vesikate			
Ovet ja ikkunat			I
Tekniikka			
18. Savusauna			
Perustukset			
Alapohja			
Seinät		Nurkkasuojaus	
Yläpohja			
Vesikate	Lautakatto		
Ovet ja ikkunat			Ikkuna
Tekniikka			

23.Lato						
	Uusi rakennus	Ympäröivä kasvusto				
24. Tuulimylly						
Ympäristö		Ympäristö kasvusto				
Perustukset		Lahovauriot				
Alapohja						
Seinät						
Yläpohja						
Vesikate		Lautakate vuotaa				
Ovet ja ikkunat					Portaat	Lukko
Tekniikka					Koneisto ja siivet	

1. Päärakennus
2. Talli-puoti
3. Navetta
4. Aitta (vaateaitta)
5. Aitta
6. Suola-aitta
7. Sauna
8. Puimala/ kalustovaja
9. Masiinahuone
10. Riihi ja lato
11. Kuivaamo
12. Kuivaamo
13. Verkkoaitta
14. Verkkoaitta (oik. puoleinen)
15. Venevaja
16. Torppa
17. Navetta
18. Sauna
19. Paja
20. Aitta
21. Aitta
22. Aitta
23. Lato
24. Tuulimylly

Kniivilä

Hailuodon kotiseutumuseo
Marjaniementie 20 Hailuoto.